

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

2 Vtrùm possessor bonæ fidei teneatur etiam fructus perceptos restituere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

iam pepercit rebus suis, quas impendisset: & sic censetur factus locupletior. Unde tenetur, quatenus rebus suis, infundendo aliena, pepercit: ut si iniussimpe decem aureos ex re aliena; solumque pepercit quinque ex suis, eod quod non consumpsisset nisi quinque, non tenetur nisi ad quinque; quia his tantummodo videtur locupletior.

6 Tertio, Si eam bona fide donauit, non donaturus aliam similem vel dissimilem, si hanc non habuisset, non tenetur ad quidquam; quia non est factus ditior. Secus est, si aliam ex suis erat donaturus: quia tunc pepercit rei suae, donando alienam, & ita compendium ex re aliena fecit.

7 *Si perijt ex culpa.* Quarto, Si res perijt durante bona fide, ad nihil tenetur, siue fortuito, siue culpa parua aut magna perierit: quamuis Nauarrus c. 17. num. 7. contrarium infinet, dum ait: *Si absque ipsius culpa perijt.* & Soris l. 4. de iust. q. 7. a. 2. *Si absque magna culpa perijt.* Ratio est; quia non tenetur ratione damnificationis, seu iniustae acceptionis; (nam consumptio illius rei vel negligens custodia, non est actio iniusta, cum bona fide se gerat erga illam, tamquam erga rem suam) sed solum tenetur ratione rei: ergo si res non extet nec in se, nec in pretio, quomocumque id factum sit, non tenetur. vide Siluestrum supra.

DYBITATIO II.

Vtrum possessor bona fidei teneatur etiam fructus perceptos restituere.

8 *Fructus extantes.* **R**espondeo & Dico Primò, Tenetur restituere omnes fructus qui apud illum extant, modo non sint fructus merae industria. Ratio est; quia fructus hoc ipso quo proueniunt ex te tua, cedunt in tuum dominium, ut constat Instit. de rerum diuisione. §. Si Titius, & sequenti. Tales sunt qui sine vlllo labore proferuntur, ut faenum, glandes; poma, nuces, &c. & etiam qui interueniente labore, ut legetes, vnae. In his tamen detrahenda sunt expensae. Fructus autem nuda industriae non sunt restituendi, ne quidem à mala fidei possessore: ut si quis aliena pecunia negotiatus sit; ut supra dictum est.

9 *Non extantes.* Dico Secundò, Si fructus quidem non extant, tamen illis factus sit locupletior, tenetur quatenus locupletior; siue illi fructus fuerint mere naturales, siue mixti; id est, ex re, mediante industria, prouenientes. Ita Gabriel d. 15. q. 3. art. 3. dubio 5. Ioannes Medina C. de restit. q. 10. Couarr. lib. 1. variar. cap. 3. num. 6. & alij passim. Ratio est; quia fructus debentur domino, deductis expensis; in locum autem fructuum succedit eorum pretium, qua parte eo factus est ditior; idque seruandum esse in foro conscientiae, docet Siluester v. Fructus. quest. 1.

10 *Fructus mixti.* Aduerte tamen, in quibusdam tribunalibus, fructus mixtos non extantes (etsi inde factus sis ditior) iudicari non esse restituendos, ut refert Couarruias lib. 1. variar. cap. 3. num. 6. quae etiam est multorum Iurisperitorum sententia, ut ibidem docet. Nec videtur omnino improbabilis; nam quaedam Iura huic videntur fauere. Institut. de rerum diuisione. §. Si quis à non domino. L. Quaesitum, 40. §. de acquirendo rerum dominio.

Contrarium tamen, quod diximus, puto verius;

quia est communis sententia, & firmiore nititur ratione, & fanet apertus textus L. Si & me & Titium, 3. 2. §. Si certum petatur. Ad Iura illa responderi potest, esse intelligenda eo casu, quo non sis factus locupletior.

Dices, L. Qui scit. 25. §. vlt. de vsuris, dicitur, *Bona fidei emptores, qui prius quam fructus perciperet, cognouit fundum alienum esse, & serui ad bonam fidem habere, ut fructus suos efficiat, donec fundus emittus sit:* ergo etiam si extet, potest retinere.

Resp. Hanc legem non videri aequam seu veram: certum enim est, simulatque quis nouit rem esse alienam, non posse fructus eius suos facere, ut aperte colligitur L. Qui bona fide. 23. & L. Bona fidei, 48. §. de acquirendo rerum dominio; quia fructus cedunt solo, ut supra ostensum est. Neque mirum, interdum in Pandectis huiusmodi antinomias reperiri, quas frustra nituntur Interpretes conciliare: quia hoc Opus collectum est ex plurimorum Iurisperitorum responsis, qui saepe contraria sentiebant; & Collectores non poterant in tanta voluminum & sententiarum multitudine semper meminisse quid alibi posuissent. vide Couarruiam supra num. 7.

Dico Tertio, Possessor bona fidei non tenetur ad restitutionem fructuum, quos ratione negligentiae suae non percepit, sicut tenetur possessor mala fidei. Probat, quia cum non sit factus ditior, non tenetur ratione rei acceptae; & cum non fuerit causa iniusta damni, domino obueniens, (sicut possessor mala fidei, iniusta detentione) non tenetur ratione iniustae acceptionis.

DYBITATIO III.

Vtrum si emeris rem furtiuam bona fide, tenearis eam domino reddere; an vero possis dissolvere contractum, recepto pretio.

13 *Si gratis accepta.* **R**espondeo & Dico Primò, Si gratis eam accepisti, teneris, vbi cognoueris alienam, domino restituere: nec potes reddere furi, nisi moraliter sis certus, furem restitutum. Ratio est; quia teneris ratione rei acceptae, quae apud te est: non furi, cum non sit eius: ergo vero domino. Nam restitutio, quae faciendae est ratione rei acceptae, debet fieri illi cuius res est.

14 *Si emptae fide bona, potest restituere furi.* Dico Secundò, Si bona fide eam emisti, vbi intellexeris esse alienam, poteris rescindere contractum, & reddere furi, à quo accepisti, ut pretium recuperes: nec teneris tunc domino restituere. Ita docet Nauar. c. 17. n. 9. Siluester v. Restit. 3. q. 7. Angelus Restitutio 1. n. 1. Gabriel in 4. d. 15. q. 3. a. 3. dub. 5. vbi citat Hostiensium; Alex. Halensis 4. p. q. 86. membro 3. art. 5. Probat, Primò, Quia nullam iniuriam intulisti domino hanc rem emendo & apud te detinendo, cum bona fide egeris: ergo non potest dominus merito agere ferre, tamquam iniuria affectus; si eam, ne pretium amittas, in eo statu, in quo erat antea, constituas.

Secundò, Quia hic contractus fuit omnino inuoluntarius: error enim dedit causam contractui; nam si sciuit esse alienam, noluit eam emere: aut certe fuit non voluntarius, ita ut non voluntarie habeas rem alienam: ergo potes contractum rescindere, & rem acceptam restituere, ut pretium recuperes. consequentia probatur, quia